

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ**

ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**кафедра національної безпеки та управління
факультету підготовки керівних кадрів**

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ООК 05 «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення та видами діяльності)

Кваліфікація: Магістр національної безпеки (сфера прикордонної діяльності)

Професійна кваліфікація: офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України

ВСТУПНІ РЕКВІЗИТИ

Статус дисципліни: Навчальна дисципліна обов'язкового компонента.

Тривалість курсу: 8 кредити (240 годин).

Мова викладання: українська.

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у слухачів професійних компетентностей, які у подальшому забезпечать здатність вирішувати складні завдання та здійснювати управлінську діяльність на оперативно-тактичному рівні управління в системі національної безпеки в цілому та системі інтегрованого управління кордонами в межах повноважень наданих Державній прикордонній службі України (далі – ДПСУ).

Завдання навчальної дисципліни:

надання слухачам визначеного обсягу теоретичних знань у сферах національної безпеки України;

формування основ стратегічного мислення та методичних підходів для роботи з документами державного рівня, які стосуються аспектів національної безпеки України;

формування розуміння процесів прийняття управлінських рішень щодо діяльності Державної прикордонної служби України як складової сектору безпеки і оборони України.

Анотація курсу:

Актуальність курсу підтверджується потребою досягнення слухачами результатів навчання, пов'язаних з їх діяльністю як керівників суб'єктів забезпечення національної безпеки у прикордонній сфері, в системі інтегрованого управління кордонами системи та набуття ними відповідних загальних та професійних компетентностей.

В межах курсу підготовка офіцера-керівника оперативно-тактичного рівня здійснюється шляхом надання знань, формування вмінь та практичних навичок, необхідних для виконання обов'язків на посадах керівного складу Державної прикордонної служби України з питань функціонування системи забезпечення національної безпеки. Курс спрямований на формування здатності здобувачів вищої освіти розв'язувати складні задачі і проблеми управління у галузі прикордонної безпеки та в системі інтегрованого управління кордонами як складової національної безпеки, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог, прийняття рішень в складних і непередбачуваних умовах неповної/недостатньої інформації. Це, в свою чергу, потребує застосування системних знань питань функціонування системи національної безпеки в різних умовах і правових режимах.

Вивчення курсу сприяє набуттю спроможності здійснювати керівництво діяльністю органу охорони державного кордону, визначати роль і місце частин та підрозділів ДПСУ в системі забезпечення прикордонної безпеки як складової національної безпеки, оцінювати воєнно-політичну обстановку та рівень

прикордонної безпеки, обґрунтовувати заходи щодо забезпечення їх належного рівня.

Матеріали курсу розроблені на основі досвіду прикордонної діяльності як складової системи національної безпеки.

Периквізити курсу: Базові знання основ управління та діяльності частин та підрозділів ДПСУ.

Викладач:

Професор кафедри національної безпеки та управління, доктор військових наук, доцент Анатолій Мисик, e-mail: tmysyk@gmail.com

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у слухачів наступних програмних компетентностей:

А) загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння функціонування системи забезпечення національної безпеки та безпеки державного кордону на рівні новітніх досягнень.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування но-вих підходів та прогнозування.

ЗК 8. Здатність до оновлення та інтеграції знань з різних галузей, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 9. Здатність забезпечити стратегічний розвиток систем та процесів, пов'язаних з питаннями безпеки державного ко-рдону в контексті забезпечення національної безпеки.

ЗК 10. Здатність виконувати завдання інтегрованого управління кордонами на різних рівнях.

Б) фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність до узагальнення практики застосування законодавства та стратегічних планувальних документів з питань, що належать до компетенції Державної прикордонної служби України та інших складових сектору безпеки і оборони України, розробки пропозицій, спрямованих на його вдосконалення.

ФК 2. Здатність забезпечити спроможність частин, підрозділів та органів управління Державної прикордонної служби України (інших військових формувань та правоохоронних органів, утворених відповідно до Законів України) до виконання завдань за призначенням у системі національної безпеки.

ФК 4. Здатність до виконання функцій управління діяльністю органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, побудови системи підтримки прийняття рішень в повсякденних умовах, під час участі у виконанні завдань протидії організованій злочинності, тероризму та воєнного характеру.

ФК 7. Здатність до організації взаємодії та співробітництва з суб'єктами забезпечення національної безпеки та інтегрованого управління кордонами, виконання координаційних функцій, налагодження стратегічних комунікацій з громадськістю з питань безпеки державного кордону.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення слухачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 6. Розуміти механізми реалізації державної політики у сфері прикордонної діяльності в контексті забезпечення національної безпеки на міжнародному, регіональному, національному та місцевому рівнях.

ПРН 7. Виконувати функції управління (прийняття рішення, планування, організація, мотивація та контроль) прикордонною діяльністю в різних режимах функціонування та умовах обстановки.

ПРН 10. Визначати напрями реформ, управляти реалізацією проектів і програм міжнародного та національного характеру, пов'язаних з питаннями безпеки державного кордону в контексті забезпечення національної безпеки відповідно до стандартів НАТО.

ПРН 11. Здійснювати ефективну взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, інтегрованого управління кордонами в інтересах забезпечення національної та міжнародної безпеки.

ПРН 12. Проводити дослідження проблем у сфері прикордонної діяльності різного рівня складності, застосовуючи сучасні методи наукового пізнання

ПРН 14. Розуміти основи та законодавство України з питань забезпечення національної безпеки держави в різних сферах; повноваження, функції та завдання суб'єктів забезпечення безпеки та оборони в різних режимах функціонування та умовах обстановки.

ПРН 15. Розуміти основи воєнної стратегії, застосування Збройних Сил України, проведення операцій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема № 1. Концептуальні засади державної політики у сферах національної безпеки і оборони України.

Перелік питань, що стосуються теми і вивчаються під час аудиторних занять.
Конституційні засади формування та реалізації державної політики у сферах національної безпеки і оборони.

Актуальні питання безпеки сучасного світу.

Міжнародна безпека та актуальні питання її подальшого розвитку.

Україна в сучасній геополітичній обстановці.

Теоретичні основи національної безпеки держави.

Основні засади національної безпеки і оборони України.

Повноваження основних суб'єктів сектору безпеки і оборони України.

Планування у сферах національної безпеки і оборони.

Демократичний цивільний контроль сектору безпеки і оборони.

Основи геополітики і геостратегії.

Енергетична безпека держави як сфера національних інтересів держави.

Методологія оцінювання стану середовища та рівня національної безпеки.

Екологічна безпека як сфера національних інтересів держави.

Тема № 2. Воєнна безпека держави.

Перелік питань, що стосуються теми і вивчаються під час аудиторних занять.

Основи воєнної конфліктології.

Сучасні воєнні конфлікти, причини та джерела їх виникнення.

Характеристика та класифікація воєнних конфліктів сучасності.

Основні тенденції та закономірності збройної боротьби.

Теоретичні основи воєнної безпеки держави.

Воєнна політика як складова державної політики.

Воєнно – економічна безпека держави.

Високотехнологічні воєнні дії.

Тероризм як глобальна загроза міжнародній і національній безпеці.

Тероризм як форма «гібридної» війни в Україні.

Основні засади законодавства України щодо діяльності військово – цивільних адміністрацій.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Розподіл навчального часу за курсами, семестрами та

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин												Форми підсумково го контролю		
			Загальна	Аудиторна робота			Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
				Усього	лекції	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота	ІРР				
I	1	3	90	10	10	2	36							44			
	2	5	150	8	4	4	64							78	+		
Усього	8	240	18	14	4	100								122	+		

Запланована кількість аудиторного навантаження – 18 години

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин					Місяць	Номери тем, та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5			
1	Концептуальні засади державної політики у сферах національної безпеки і оборони України	10	Л2	Л2	Л2	Л2	Л2	10	1/1Л(2); 1/2Л(2); (2); 1/4 Л(2).	8
								04	1/5Л(2) 2/1Л(2), Л(2), Екз.	10
2	Воєнна безпека держави	4	Л2	Л2						
Екзамен		4						03	18	
Всього		18						Всього		18

Умовні скорочення:

Лекція – Л

Екзамен

– Е

диференційований залік – Дз, заняття, яке обов'язкове для оцінювання - Е

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
I-й курс					
1-й семестр					
			60	<p>Тема № 1. Концептуальні засади державної політики у сферах національної безпеки і оборони України.</p> <p>Заняття № 1. Введення в дисципліну. Конституційні засади формування та реалізації державної політики у сферах національної безпеки і оборони.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Введення в дисципліну, предмет і завдання дисципліни, порядок її вивчення.</p> <p>2. Конституційні засади діяльності державних та недержавних суб'єктів у сферах національної безпеки і оборони.</p>	
1	1	лекція	2		1.1; 1.4; 2.1; 3.1-3.28
1		самостійна робота	2	<p>Основні засади державної політики щодо забезпечення національної безпеки.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Забезпечення національної безпеки в умовах життєвих загроз нації.</p> <p>2. Засоби поновлення конституційного порядку на окупованих територіях України.</p>	1.1; 1.4, 1.5; 2.1; 3.1; 3.2
1	22	лекція	2	<p>Заняття № 2. Актуальні питання безпеки сучасного світу.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Глобальні проблеми сучасного світу в контексті забезпечення його безпеки.</p> <p>2. Формування безпекового середовища сучасного світу та його складові.</p>	1.4; 2.1; 3.1
1	3	лекція	2	<p>Заняття № 3. Україна в сучасній геополітичній обстановці.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Основні тенденції формування та розвитку безпекового середовища навколо України.</p> <p>2. Актуальні загрози та воєнно – політичні виклики для України.</p>	1.5, 1.9; 2.1; 3.1; 3.2; 3.5; 3.13, 3.14

1		індивідуальна робота	6	<p>Есе. Методологія дослідження проблем національної безпеки.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичні та сучасні принципи наукового вивчення безпеки. 2. Методологія дослідження проблем національної безпеки. 	2.1; 3.1-3.9, ; 3.15; 3.17
1	4	лекція	2	<p>Заняття № 4. Теоретичні основи національної безпеки держави.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні засади національної безпеки України. 2. Сектор безпеки і оборони України. 	1.4; 1.7,1.8, 1.10, 2.1; 2.2, 3.1 - 3.24;
1		самостійна робота	4	<p>Стратегія національної безпеки України.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні цілі та напрями політики національної безпеки України. 2. Проблеми реалізації цілей політики національної безпеки у сучасних умовах. 	1.8; 2.1; 3.1; 3.2; 3.8;
1	5	лекція	2	<p>Заняття № 5. Основні засади управління в системі забезпечення національної безпеки України.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Керівництво у сферах національної безпеки і оборони України. 2. Координація у сферах національної безпеки і оборони України. 	1.4; 2.1; 3.1; 3.4, 3.11
1		самостійна робота	4	<p>Рада національної безпеки і оборони України.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рада національної безпеки і оборони України, її завдання та основні функції. 2. Структура та повноваження Ради національної безпеки і оборони України. 	1.7; 2.1; 3.1; 3.2
1		самостійна робота	4	<p>Повноваження основних суб'єктів сектору безпеки і оборони України.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна структура сектору безпеки і оборони. 2. Повноваження основних суб'єктів сектору безпеки і оборони. 	1.3; 1.4; 1.7; 1.13; 1.14; 1.15; 1.17; 2.1
1		самостійна робота	4	<p>Планування у сферах національної безпеки і оборони.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, принципи і види планування у сферах національної безпеки і оборони. 2. Основний зміст документів довгострокового планування у сферах національної безпеки і оборони. 	1.4; 2.1, 3.3

1	самостійна робота	2	<p>Демократичний цивільний контроль сектору безпеки і оборони.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Засади демократичного цивільного контролю сектору безпеки і оборони.</p> <p>2. Громадський контроль сектору безпеки і оборони .</p>	1.4; 2.1; 3.11
1	самостійна робота	2	<p>Основи геополітики і геостратегії.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Основні геополітичні категорії і поняття.</p> <p>2. Проблеми геостратегічного прогнозування.</p>	2.1; 3.1; 3.2;
1	індивідуал ьна робота	10	<p>Реферат. Історія формування та розвитку системи міжнародних відносин.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Система міжнародних відносин до Першої світової війни.</p> <p>2. Система міжнародних відносин від Першої світової до завершення Другої світової війни.</p> <p>3. Потсдамська система міжнародних відносин.</p> <p>4. Біловезька система міжнародних відносин.</p>	2.1; 3.1; 3.2
1	самостійна робота	2	<p>Енергетична безпека держави як сфера національних інтересів держави.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Основні визначення (поняття) енергетичної безпеки держави.</p> <p>2. Сучасний стан і проблеми забезпечення енергетичної безпеки України.</p>	1.4; 1.10; 1.19; 2.1; 3.1; 3.2; 3.1; 3.5;
1	самостійна робота	8	<p>Методологія оцінювання стану середовища та рівня національної безпеки.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Формалізація процесів оцінювання стану середовища та рівня національної безпеки.</p> <p>2. Методи оцінювання безпекового середовища.</p> <p>3. Методи оцінювання рівня національної безпеки.</p> <p>4. Методика оцінювання рівня прикордонної безпеки.</p>	2.1; 3.1; 3.2; 3.6, 3.13, 3.15

1		індивідуальна робота	8	Оцінка загроз національній безпеці у наступному календарному році за умовами регіону.	
		самостійна робота	2	Екологічна безпека як сфера національних інтересів держави. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні поняття екологічної безпеки. 2. Основні заходи розв'язання проблем техногенної і природної безпеки.	1.4; 1.18; 2.1; 3.1; 3.2; 3.9
1		самостійна робота	2	Стратегія енергетичної безпеки України. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні напрямки забезпечення енергетичної безпеки України. 2. Основні стратегічні пріоритети забезпечення енергетичної безпеки України.	1.4; 1.10; 1.19; 2.1; 3.1; 3.2; 3.1; 3.5;
1		індивідуальна робота	6	Есе. Методологія аналізу завдань у сфері національної безпеки. <u>Навчальні питання:</u> 1. Структурування проблеми національної безпеки. 2. Визначення напрямків діяльності щодо забезпечення національної безпеки у сфері прикордонної діяльності.	2.1; 3.1— 3.15
2-й семестр					
			90	Тема № 2. Воєнна безпека держави.	
2	1	лекція	2	Заняття № 1. Теоретичні основи воєнної безпеки держави. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні визначення (категорії) воєнної безпеки, мета об'єкти і суб'єкти її забезпечення. 2. Основи функціонування системи забезпечення воєнної безпеки держави.	2.1; 3.5;; 3.10;; 3.12;
2		самостійна робота	2	Основи воєнної конфліктології. <u>Навчальні питання:</u> 1. Загальні положення воєнної конфліктології. 2. Закономірності виникнення та розвитку воєнних конфліктів.	2.1; 3.1; 3.2;
2		самостійна робота	2	Сучасні воєнні конфлікти, причини та джерела їх виникнення. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основи стратегічного аналізу характеру воєнних конфліктів. 2. Моніторинг воєнних конфліктів сучасності.	2.1; 3.1; 3.2;; 3.10;; 3.12;

2	самостійна робота	4	Закономірності попередження і врегулювання воєнних конфліктів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Напрями нейтралізації воєнних конфліктів. 2. Заходи попередження (запобігання) міжнародних воєнних конфліктів.	2.1; 3.1; 3.2;; 3.10;; 3.12; Ошибка! Источник ссылки не найден.
2	індивідуальна робота	14	Методика прогнозування типу воєнних конфліктів. <u>Навчальні питання:</u> 1. Формування ознак типу конфліктів. 2. Оцінювання факторів воєнних конфліктів. 3. Визначення типу конфлікту	2.1; 3.1; 3.2;; 3.10;; 3.12;
2	самостійна робота	2	Характеристика та класифікація воєнних конфліктів сучасності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Характеристика сучасних воєнних конфліктів.. 2. Класифікація воєнних конфліктів сучасності.	2.1; 3.10;; 3.12;
2	самостійна робота	4	Еволюція поглядів на застосування військової сили в міжнародних відносинах. <u>Навчальні питання:</u> 1. Військова сила в сучасних міжнародних відносинах. 2. Превентивні війни і міжнародна стабільність.	2.1; 3.5;; 3.10;; 3.12;
2	самостійна робота	4	Перспективні концепції запобігання війнам і збройним конфліктам. <u>Навчальні питання:</u> 1. Концепція раннього запобігання конфліктам. 2. Стратегія і практика «кризового реагування» НАТО. 3. Концепція проведення операцій на користь миру.	2.1; 3.5;; 3.10;; 3.12;
2	самостійна робота	2	Основні тенденції та закономірності збройної боротьби. <u>Навчальні питання:</u> 1. Військово – технічні аспекти збройної боротьби. 2. Основні тенденції та характер збройної боротьби сучасності.	2.1; 3.5;; 3.10;; 3.12;
2	самостійна робота	2	«Гібридні війни» сучасності. <u>Навчальні питання:</u> 1. «Гібридна війна як нова форма воєнного конфлікту». 2. Складові та основні етапи «гібридної війни».	2.1; 3.5;; 3.10; 3.12;

2		самостійна робота	4	<p>Проблематика адаптації ЗСУ до умов збройної боротьби сучасності з урахуванням досвіду АТО та ООС.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови які впливають на адаптацію ЗСУ. 2. Основні проблеми адаптації ЗСУ. 	2.1; 3.12
2		самостійна робота	4	<p>Еволюція поглядів на шляхи забезпечення воєнної безпеки держави.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція поглядів на забезпечення воєнної безпеки економічно розвинутих держав. 2. Еволюція поглядів на забезпечення воєнної безпеки в Україні. 	2.1; 3.5; 3.10; 3.12
2		індивідуал ьна робота	12	<p>Методологія дослідження проблем воєнної безпеки.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формалізація процесу забезпечення воєнної безпеки. 2. Модель визначення заходів забезпечення воєнної безпеки. 	2.1; 3.5; 3.10; 3.12;
2		самостійна робота	4	<p>Воєнна політика як складова державної політики.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, завдання і значення воєнної політики. 2. Визначальні аспекти та проблеми воєнної політики. 	2.1; 3.5; 3.10; 3.12;
2		самостійна робота	4	<p>Концептуалізація воєнної політики держави.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Погляди на причини виникнення, сутність і характер сучасних воєнних конфліктів. 2. Принципи і шляхи запобігання виникненню воєнних конфліктів. 	2.1; 3.5; 3.10; 3.12
2		індивідуал ьна робота	16	<p>Оцінка воєнно-політичної обстановки на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення загроз національній безпеці. 2. Формування сценаріїв загострення обстановки та ситуацій, що їх складають. 	2.1

2	3	самостійна робота	2	<p>Заняття № 3. Воєнно – економічна безпека держави.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Основні визначення (поняття) воєнно - економічної безпеки, мета, завдання її забезпечення.</p> <p>2. Стан і проблематика забезпечення воєнно – економічної безпеки.</p>	2.1; 3.1; 3.2; 3.5;3.10; 3.12
2		самостійна робота	2	<p>Міжнародний досвід забезпечення воєнно - економічної безпеки.</p>	2.1; 3.1; 3.2; 3.5; 3.10;; 3.12;
2		самостійна робота	4	<p>Пріоритетні високотехнологічні напрями забезпечення воєнної безпеки в сучасних умовах.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Роль високих технологій в забезпеченні обороноздатності держави.</p> <p>2. Місце невоєнних заходів під час вирішення міждержавних конфліктів.</p>	2.1; 3.1; 3.2; 3.5; 3.10; 3.12;
2		самостійна робота	4	<p>Високотехнологічні воєнні дії.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Мета, форми та способи ведення високотехнологічних воєнних дій.</p> <p>2. Превентивна оборона як вид стратегічних дій.</p>	2.1; 3.5; 3.10; 3.12
2		індивідуал ьна робота	14	<p>Підходи до побудови єдиної системи управління силами оборони.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Принципи побудови системи управління силами оборони.</p> <p>2. Модель управління силами оборони.</p>	2.1;; 3.12;
2		самостійна робота	4	<p>Тероризм як глобальна загроза міжнародній і національній безпеці.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Терор і тероризм та передумови виникнення терористичних організацій.</p> <p>2. Види терору та терористичної діяльності.</p>	1.2; 1.17; 2.1; 3.11;
2		самостійна робота	2	<p>Тероризм як форма «гібридної» війни в Україні.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <p>1. Особливості сучасного тероризму та основи боротьби з його проявами.</p> <p>2. Боротьба з тероризмом в Україні – суб'єкти, завдання та принципи.</p>	1.2; 1.17; 2.1; 3.11;

2	індивідуальна робота	8	<p>Роль і місце ДПСУ щодо боротьби з тероризмом.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функція ДПСУ щодо протидії тероризму. 2. Оцінка факторів розповсюдження тероризму в Україні. 3. Оцінка спроможності підрозділів ДПСУ щодо протидії тероризму. 	1.2; 1.17; 2.1; 3.11
	лекція	6	<p>Територіальна оборона як форма спільного застосування військових формувань та правоохоронних органів під час ускладнення воєнно-політичної обстановки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце ДПСУ в системі територіальної оборони. 2. Способи виконання завдань в системі територіальної оборони. 	1.11
	індивідуальна робота	6	<p>Планування участі частин та підрозділів ДПСУ у територіальній обороні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст та структура плану участі органу охорони державного кордону у територіальній обороні. 2. Обґрунтування завдань підрозділам ДПСУ у територіальній обороні. 	1.11
2	самостійна робота	4	<p>Проведення антитерористичної операції.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови та порядок проведення антитерористичної операції. 2. Сили і засоби, що залучаються до проведення антитерористичної операції. 3. Міжнародне співробітництво України у сфері боротьби з тероризмом. 	1.2; 1.17; 2.1; 3.11
2	самостійна робота	2	<p>Основні засади законодавства України щодо діяльності військово – цивільних адміністрацій.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статус і призначення військово – цивільних адміністрацій. 2. Правова основа та порядок організації їх діяльності 	1.4; 1.6; 1.15; 1.16; 2.1; 3.11
2	самостійна робота	2	<p>Повноваження військово – цивільних адміністрацій.</p> <p><u>Навчальні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні повноваження військово – цивільних адміністрацій населених пунктів на відповідній території. 2. Права військово – цивільних адміністрацій. 	1.4; 1.6; 1.15; 1.16; 2.1; 3.11

2		самостійна робота	8	Керівництво військово – цивільними ми адміністраціями. <u>Навчальні питання:</u> 1. Порядок призначення керівництва військово – цивільною адміністрацією. 2. Основні права та обов'язки керівника військово цивільної адміністрації.	1.4; 1.6; 1.15; 1.16; 2.1; 3.11
2		самостійна робота	4	Основи діяльності держави .в особливий період та в умовах воєнного стану. <u>Навчальні питання:</u> 1. Діяльність ДПСУ в умовах особливого періоду. 2. Правові засади функціонування держави в умовах правового режиму воєнного стану.	1.4; 2.1; 3.11
Екзамен			4		
Усього за дисципліну			240	лекція – 14 год., екзамен – 4 год., самостійна робота – 122 год., індивідуальна робота –100.	

. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема № 1. Концептуальні засади державної політики у сферах національної безпеки і оборони України.

Опрацювання матеріалу лекцій 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5.

Опрацювання матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 1.

Тема № 2. Воєнна безпека держави.

Опрацювання матеріалу лекцій 2/1, 2/3.

Опрацювання матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 2.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема № 1.

Есе. Методичні проблеми дослідження питань національної безпеки.

Реферат. Історія формування та розвитку системи міждержавних відносин.

Розрахункове завдання. Оцінювання загроз національній безпеці у прикордонній сфері у наступному календарному році за умовами регіону.

Тема № 2.

Есе : Методика обґрунтування завдань у сфері національної безпеки.

Індивідуальне розрахункове завдання: Прогнозування типу воєнного конфлікту в регіоні. Оцінка воєнно-політичної обстановки на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону.

Індивідуальне розрахункове завдання: Планування участі частин та підрозділів ДПСУ у територіальній обороні. Оцінка спроможності (планування

участі) частин та підрозділів ДПСУ щодо виконання завдань в умовах загострення обстановки (реагування на кризові ситуації),

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і дослідницького методу), індивідуальна робота, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування та доповіді щодо виконання індивідуальних завдань, написання рефератів, есе. Вид контролю: екзамен.

Результати навчання	Зміст результатів навчання	Методи формування	Методи контролю досягнення
<p>ПРН 6. Розуміти механізми реалізації державної політики у сфері прикордонної діяльності в контексті забезпечення національної безпеки на міжнародному, регіональному, національному та місцевому рівнях.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 2, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10; ФК 1, ФК 7.</p>	<p>Знання: знати сутність глобальних проблем сучасного світу в контексті забезпечення його безпеки.</p> <p>Розуміння: розуміти сутність загроз, які виникають у процесі глобалізації світу; розуміти основні геополітичні категорії та поняття; розуміти побудову системи міжнародних відносин та процеси її функціонування; цілей та напрямів політики національної безпеки України.</p> <p>Аналіз: аналізувати основні тенденції формування та розвитку безпекового середовища навколо України; аналізувати актуальні загрози та воєнно – політичні виклики для України; геополітичні чинники, що визначають відносини України з державами найближчого геополітичного оточення.</p> <p>Синтез: формуванню напрямки розвитку Державної прикордонної служби у контексті забезпечення національної безпеки України; визначати заходи щодо удосконалення захисту</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження надаються знання та забезпечується розуміння механізмів формування та реалізації державної політики у сфері забезпечення національної безпеки.</p> <p>Під час самостійної роботи над матеріалом з використанням консультації викладача, виконання індивідуального завдання (есе) формуються підходи до аналізу загроз та факторів, що їх спричиняють.</p> <p>У комплексі лекційні заняття формують системні знання та розуміння механізмів реалізації державної політики у сфері національної безпеки від оцінювання загроз до відображення у документах державного стратегічного планування.</p> <p>Для розуміння динаміки розвитку моделі міжнародних відносин слухачі готують реферат.</p> <p>У ході виконання розрахункових завдань з першої та другої тем формується спроможність слухачів до аналізу загроз національним інтересам, оцінювання безпекового середовища, визначення заходів та напрямків прикордонної діяльності щодо забезпечення національної безпеки.,</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 6 здійснюється за результатами написання реферату з теми №, есе за темами 1 та 2 індивідуальних завдань за темами 1 та 2 .</p> <p>Питання щодо механізмів реалізації державної політики у сфері національної безпеки винесені для контролю знань на екзамен.</p>

	<p>національних інтересів у сфері прикордонної діяльності; розробляти пропозиції з питань забезпечення національної безпеки.</p> <p>Оцінювання: оцінювати тенденції формування та розвитку безпекового середовища навколо України; оцінювати актуальні загрози та воєнно – політичні виклики для України; оцінювати проблеми і ризики у сфері забезпечення воєнної безпеки України; оцінювати загрози і небезпеки національним інтересам України.</p>		
<p>ПРН 7. Виконувати функції управління (прийняття рішення, планування, організація, мотивація та контроль) прикордонною діяльністю в різних режимах функціонування та умовах обстановки.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 2, ЗК 7, ЗК 9, ЗК 10; ФК 2, ФК 4, ФК 7.</p>	<p>Розуміння: порядку функціонування сектору безпеки і оборони в різних умовах та режимах.</p> <p>Застосування: порядку здійснення координації у сферах національної безпеки і оборони України щодо реагування на кризові ситуації щодо захисту державного кордону.</p> <p>Аналіз: класифікувати документи довгострокового планування у сферах національної безпеки і оборони.</p> <p>Оцінювання: зміст та якість документів довгострокового планування у сферах національної безпеки і оборони.</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження надаються знання та забезпечується розуміння функціонування ради національної безпеки та сектору безпеки і оборони України..</p> <p>Під час самостійної роботи над матеріалом з використанням консультації викладача, виконання індивідуального розрахункового завдання за другою темою формуються здатність до планування прикордонної діяльності на основі аналізу та оцінювання спроможностей.</p> <p>У комплексі лекційні заняття, самостійна робота та виконання ІРЗ 3 формують системні знання та розуміння процесу планування та реалізації заходів прикордонної діяльності в системі НБУ..</p> <p>У ході виконання розрахункових завдань з другої теми формується спроможність слухачів до планування прикордонної діяльності взагалі та в умовах ускладнення обстановки.</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 7 здійснюється за результатами написання індивідуального завдання за другою темою .</p> <p>Питання щодо порядку планування прикордонної діяльності в системі національної безпеки виноситься на екзамен з дисципліни..</p>
<p>ПРН 10. Визначати напрями реформ, управляти реалізацією проєктів і програм міжнародного та національного характеру, пов'язаних з питаннями безпеки</p>	<p>Застосування: принципи наукового дослідження проблем безпеки; принципи планування у сферах національної безпеки і оборони.</p> <p>Аналіз:</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження надаються знання та забезпечується розуміння напрямків реформ в системі забезпечення національної безпеки та прикордонній діяльності як її</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 10 здійснюється за результатами написання індивідуального завдання за першою та другою темою .</p>

<p>державного кордону в контексті забезпечення національної безпеки відповідно до стандартів НАТО.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 2, ЗК 7, ЗК 9, ЗК 10, ФК 1, ФК 2.</p>	<p>формування невідповідностей та протиріч обумовлюють напрями реформ.</p> <p>Синтез: визначати основні завдання, що стоять перед Державною прикордонною службою України з питань забезпечення національної безпеки; обгрунтовувати заходи щодо реалізації програм та проектів.</p> <p>Оцінювання: якості проектів та програм.</p>	<p>складовій..</p> <p>Під час самостійної роботи над матеріалом з використанням консультації викладача, виконання індивідуального розрахункового завдання за другою темою формуються здатність до оцінювання спроможностей частин та підрозділів ДПСУ щодо виконання завдань за призначенням, що є основою розробки відповідних програм та проектів.</p> <p>У комплексі лекційні заняття, самостійна робота та виконання ІРЗ 3 формують системні знання та розуміння механізмів визначення ..</p> <p>У ході виконання розрахункових завдань з другої теми формується спроможність слухачів до планування прикордонної діяльності взагалі та в умовах ускладнення обстановки зокрема..</p>	<p>Питання щодо підходів та методики визначення напрямків реформ прикордонної діяльності в системі національної безпеки вноситься на екзамен з дисципліни..</p>
<p>ПРН 11.</p> <p>Здійснювати ефективну взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, інтегрованого управління кордонами в інтересах забезпечення національної та міжнародної безпеки.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 12..ФК 2, ФК 4, ФК 5, ФК 6.</p>	<p>ПРН 11.</p> <p>Здійснювати ефективну взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, інтегрованого управління кордонами в інтересах забезпечення національної та міжнародної безпеки.</p> <p>Розуміння: сучасного стану та проблем забезпечення енергетичної безпеки України; основних напрямів та стратегічних пріоритетів забезпечення енергетичної безпеки України; стану і проблематики забезпечення воєнно – економічної безпеки; напрямків та заходів розв'язання проблем техногенної і природної безпеки;</p> <p>Застосування: повноважень основних суб'єктів сектору безпеки і оборони в системі національної безпеки та інтегрованого управління кордонами.</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження формуються знання та забезпечується розуміння законодавчо визначених функцій та засад функціонування суб'єктів забезпечення національної безпеки та інтегрованого управління кордонами у різних галузях.</p> <p>На лекції з тема 2 та під час виконання індивідуального завдання з теми слухачі застосовують знання функціонального призначення складових СБО та ІУК для координації дій на прикладі планування територіальної оборони як форми спільного застосування військових формувань та правоохоронних органів.</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 11 здійснюється за результатами написання індивідуального завдання за другою темою.</p> <p>Питання щодо взаємодії та координації дій в системі національної безпеки вноситься на екзамен з дисципліни.</p>

<p>ПРН 12. Проводити дослідження проблем у сфері прикордонної діяльності різного рівня складності, застосовуючи сучасні методи наукового пізнання.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 12, ФК 2, ФК 4, ФК 5, ФК 6.</p>	<p>Застосування: загальної методології досліджень проблематики національної безпеки; основ стратегічного аналізу характеру воєнних конфліктів; методики оцінювання воєнно-політичної обстановки.</p> <p>Оцінювання: типу прикордонного конфлікту; стану воєнно-політичної обстановки. класифікувати воєнні конфлікти.</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження формуються розуміння меж застосування методів дослідження проблем НБ. Слухачі використовують знання та розуміння методів дослідження з матеріалів дисциплін теорія та практика наукових досліджень та інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-службової діяльності.</p> <p>Слухачі готують есе щодо огляду стану та проблемних питань дослідження стану національної безпеки та есе щодо методики обґрунтування завдань у сфері національної безпеки.</p> <p>Під час виконання індивідуальних розрахункових завдань застосовують методики дослідження питань національної та воєнної безпеки, методики стратегічного аналізу, методику оцінювання воєнно-політичної обстановки, методику оцінювання типу воєнного конфлікту.</p>	<p>Контроль рівня досягнення ПРН 12 здійснюється за результатами написання есе з першої та другої тем, індивідуальних завдань з першої та другої тем, основу яких складають застосування методів дослідження.</p> <p>Методики дослідження виносяться окремими питаннями на екзамен з дисципліни.</p>
<p>ПРН 14. Розуміти основи та законодавство України з питань забезпечення національної безпеки держави в різних сферах; повноваження, функції та завдання суб'єктів забезпечення безпеки та оборони в різних режимах функціонування та умовах обстановки.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 2, ЗК 8, ЗК 10, ФК 1, ФК 7.</p>	<p>Знання: історії формування та розвитку геополітики;</p> <p>Розуміння: сучасні структуру та повноваження Ради національної безпеки і оборони України; повноваження основних суб'єктів сектору безпеки і оборони; сутність тероризму та терористичної діяльності; засади демократичного цивільного контролю сектору безпеки і оборони; загальні основи воєнної конфліктології; підходи до побудови системи управління ЗС України; засади законодавства України щодо діяльності військово-цивільних адміністрацій.</p> <p>Застосування: методики розподілу завдань між правоохоронними органами та військовими</p>	<p>На лекціях з використанням методів проблемного та дослідження формуються знання та забезпечується розуміння законодавчо визначених функцій та засад функціонування суб'єктів забезпечення національної безпеки та інтегрованого управління кордонами у різних сферах та правових режимах.</p> <p>На лекціях з тема 2 та під час виконання індивідуального завдання з теми слухачі застосовують знання функціонального призначення складових СБО та ІУК для координації дій під час виконання завдань захисту державного кордону та питання діяльності військово-цивільних адміністрацій.</p> <p>Слухачі готують есе щодо огляду стану та проблемних питань дослідження стану національної безпеки та есе щодо методики</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 14 здійснюється за результатами написання індивідуального завдання 2 за другою темою та есе з другої теми.</p> <p>Питання щодо повноважень суб'єктів забезпечення національної безпеки виносяться на екзамен з дисципліни.</p>

	<p>формуваннями. порядку здійснення керівництва та координації діяльності у сферах національної безпеки і оборони України.</p> <p>Аналіз: умов, у яких реалізуються національні інтереси України; потреби та проблематику реалізації цілей політики національної безпеки у сучасних умовах; сучасних загроз та факторів, які можуть їх визначають.</p> <p>Синтез: розробляти заходи попередження (запобігання) міжнародних воєнних конфліктів. шляхи забезпечення воєнної безпеки держави; напрями забезпечення воєнної безпеки в сучасних умовах.</p> <p>Оцінювання: порівнювати підходи до забезпечення національної безпеки України з міжнародними; оцінювати рівень прикордонної безпеки.</p>	<p>обґрунтування завдань у сфері національної безпеки.</p> <p>Під час виконання індивідуальних розрахункових завдань застосовують методики дослідження питань національної та воєнної безпеки, методики стратегічного аналізу, методику оцінювання воєнно-політичної обстановки, методику оцінювання типу воєнного конфлікту.</p>	
<p>ПРН 15. Розуміти основи воєнної стратегії, застосування Збройних Сил України, проведення операцій.</p> <p>Результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 2, ЗК 3, ЗК 8, ЗК 10, ФК 1, ФК 2, ФК 4, ФК 7.</p>	<p>Розуміння: положення воєнної конфліктології; історію формування та розвитку геополітики.</p> <p>Аналіз: закономірностей виникнення та розвитку воєнних конфліктів; особливостей та факторів ведення «гібридної війни»; факторів, які впливають на формування безпекового середовища навколо України та на загрози воєнного характеру для України; основні тенденції та закономірності збройної боротьби; проблематику адаптації ЗСУ та ДПСУ до умов збройної боротьби сучасності з урахуванням досвіду АТО та ООС; концепції запобігання війнам і збройним конфліктам; гібридних загроз</p>	<p>ПРН 15 забезпечується навчальною дисципліною в частині, що стосується залежності воєнної стратегії від завдань взаємообумовленістю воєнної стратегії від геополітичної ситуації та типів прогнозованих воєнних конфліктів.</p> <p>Під час вивчення другої теми на лекційних заняттях із застосуванням проблемного та дослідницьких методів забезпечується спроможність слухачів розуміти поняття та завдання аналізу геополітики.</p> <p>Самостійно вивчається досвід застосування Збройних сил та підрозділів ДПСУ в АТО та ООС.</p> <p>Під час виконання індивідуального розрахункового завдання 1 з другої теми слухачі аналізують фактори, які обумовлюють тип конфлікту та відповідно розвиток воєнної стратегії,</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 15 здійснюється за результатами написання індивідуального завдання 2 за другою темою та есе з другої теми.</p> <p>Питання щодо основ конфліктології та методики визначення типу конфлікту виноситься на екзамен з дисципліни.</p>

	національній безпеці України; мету, форми та способи ведення високотехнологічних воєнних дій. Оцінювання: пріоритети чинників, які визначають характер війн; воєнні загрози і небезпеки.	застосування Збройних сил та види операції.	
--	--	---	--

Оцінювання знань, вмінь та навичок слухачів здійснюється за методикою, визначеною «Положенням про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького».

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється диференційовано за традиційною (національною) шкалою. Може бути застосована бальна оцінка для підвищення точності та об'єктивності оцінювання. Оформлення індивідуальних завдань здійснюється відповідно до вимог, визначених у джерелі Підготовка та оформлення індивідуальних завдань з навчальних дисциплін : методичні рекомендації / укладач Д. А. Купрієнко. – Хмельницький : Електронне видання ФПКК НАДПСУ, 2019. – 47 с.

Слухач може обрати тему реферату чи індивідуального завдання з переліку, або обґрунтовано запропонувати власну тему в контексті виконання курсової роботи (проекту) або кваліфікаційної випускної роботи, що узгоджується з викладачем, який веде навчальну дисципліну.

Під час оцінювання індивідуальних завдань враховується:

здатність слухача критично й незалежно оцінювати наявні дані, погляди, позиції, аргументи;

здатність розуміти, оцінювати та встановлювати зв'язки між фактами та оцінками;
 уміння висловлювати власні погляди, обґрунтовувати й доводити свої думки.

Шкала оцінювання індивідуальних завдань

За традиційною шкалою	За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	Характеристика
5 (відмінно)	A	90...100 (відмінно)	Роботу виконано на високому науково-теоретичному рівні, грамотно та логічно викладено. Слухач успішно та творчо застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці аналізу враховано достатню кількість факторів, шкали вимірювання побудовані адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені правильно, інтерпретація результатів аналізу здійснена правильно, що дозволило сформулювати обґрунтовані висновки та рекомендації.
4 (добре)	B	82...89 (дуже добре)	Робота виконана на високому науково-теоретичному рівні, але допущені несуттєві помилки. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які не суттєво вплинули на результат

			оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обґрунтовані висновки та рекомендації.
	C	75...81 (добре)	Роботу виконано на достатньому науково-теоретичному рівні із несуттєвими помилками. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на практиці, мав окремі несуттєві труднощі. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які не суттєво вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обґрунтовані висновки та рекомендації.
3 (задовільно)	D	67...74 (задовільно)	У роботі є суттєві помилки і неточності. Слухач застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав окремі суттєві труднощі. В методиці не враховано суттєві факторів, шкали вимірювання не враховують суттєві складові параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена не достатньо обґрунтовано, що призвело до помилкових висновків та рекомендації.
	E	60...66 (достатньо)	Робота виконана в цілому правильно на рівні мінімальних критерії, допущені грубі помилки. Слухач з певними труднощами застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав помилки в роботі.
2 (незадовільно)	FХ	35...49 (незадовільно з можливістю повторного складання)	Допущено велику кількість грубих помилок. Слухач не може застосовувати одержані знання на практиці.
	F	1...34 (незадовільно з обов'язковим повторним виконанням)	Індивідуальне завдання не виконано.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс передбачає аудиторні заняття, індивідуальну роботу і роботу у складі групи, а також самостійне вивчення матеріалу з використанням консультації викладача.

Середовище навчання є творчим та відкритим.

Відвідування лекційних занять у зборовий період є обов'язковим. Поточна успішність оцінюється за результатами виконання індивідуальних завдань, есе та реферату. Через поважні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Порушення кінцевих термінів подання роботи на перевірку та перескладання: Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Під час навчання не допустимо порушення академічної доброчесності.

Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (у т.ч. створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату) є важливими складовими *системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти* (системи внутрішнього забезпечення якості)

Дотримання академічної доброчесності слухачами передбачає :

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної діяльності. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) х результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в роботах;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
- 1.2. Про боротьбу з тероризмом : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №25.– С. 180. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
- 1.3. Про Державну прикордонну службу України : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №27.– С. 208. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/661-17>.
- 1.4. Про національну безпеку України : Закон України [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. – 2018. – №55.– С. 51. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
- 1.5. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – №10.– С. 54. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2268-19>.
- 1.6. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №13.– С. 87. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19>.
- 1.7. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №35.– С. 237. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>.
- 1.8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 04 березня 2016 року “Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України” [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>.
- 1.9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015>.
- 1.10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію національної безпеки України».
- 1.11. Положення про територіальну оборону України : затверджено Указом Президента України від 23 вересня 2016 року № 406/2016. – К., 2016. – 27 с.
- 1.12. Про державний кордон України [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 2. – С. 5. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1777-15>.
- 1.13. Про Збройні Сили України [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 9. – С. 108. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1934-15>.
- 1.14. Про Національну гвардію України [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 17. – С. 594. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/876-16>.
- 1.15. Про оборону України [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 9. – С. 106. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
- 1.16. Про правовий режим воєнного стану [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 28. – С. 250. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/389-17>.
- 1.17. Про Службу безпеки України [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – С. 382. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2229-16>.
- 1.18. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 26. – С. 128. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.
- 1.19. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-р>.
- 1.20. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 8.06.2015 р. № 389-VIII. *Верховна Рада України*. Київ : Парлам. вид-во, 2015.

2. Базова

- 2.1. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч. / [О. П. Дузь-Крятченко, Ю. В. Пунда, В. П. Грищенко та ін.] ; за заг. ред. В. М. Телелима. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2015. – 620 с.
- 2.2. Основи воєнної безпеки держави: підруч. / Ю. В. Пунда, В. П. Грищенко, П. М. Грицай та ін. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017. – 204 с.

3. Допоміжна

- 3.1. Ліпкан В. А. Національна безпека України: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2009. 576 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-154.html>.
- 3.2. Ситник Г. П. Національна безпека України: теорія і практика: навчальний посібник / Г. П. Ситник, В. М. Олуйко, М. П. Вавринчук; за заг. ред. Г. П. Ситника. – Хмельницький; К.: Вид-во «Кондор», 2007. – 616 с.

- 3.3. Ситник Г. П. Концептуальні засади забезпечення національної безпеки України : навч. посіб. / Г. П. Ситник : у 3 ч. Ч. 3 : Державна політика та основи стратегічного планування забезпечення національної безпеки. - К. : НАДУ, 2010. - 208 с.
- 3.4. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2012. – 544 с.
- 3.5. Богданович В. Ю. Теоретико-методологічні основи забезпечення національної безпеки України в умовах позаблоковості / В. Ю. Богданович, І. С. Романченко, І. Ю. Свида. – Львів : АСВ, 2012. – 414 с.
- 3.6. Богданович В. Ю. Методологічні основи забезпечення воєнної безпеки України. Монографія. 2006 р.
- 3.7. Горбулін В. П. Системно-концептуальні засади стратегії національної безпеки України / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. – К. : ДП НВЦ “Євроатлантикінформ”, 2007. – 590 с.
- 3.8. Даник Ю. Г. Національна безпека : запобігання критичним ситуаціям / Ю. Г. Даник, Ю. І. Катков, М. Ф. Пічугін. – Житомир : Рута, 2006. – 388 с.
- 3.9. Качинський А. Б. Екологічна безпека України: аналіз, оцінка та державна політика / А. Б. Качинський, Г. А. Хміль. – К. : НІСД, 1997. – 78 с.
- 3.10. Радецький В. Г. Розвиток воєнного мистецтва у війнах періоду другої половини ХХ століття : монографія / В. Г. Радецький. – К. : НАОУ, 2006. – 272 с.
- 3.11. Качинський А. Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень : монографія. – К. : НАДУ, 2013. – 104 с.
- 3.12. Телелим В. М. Планування сил для виконання бойових завдань у “гібридній війні” / В. М. Телелим, Д. П. Музиченко, Ю. В. Пунда // Наука і оборона. – 2014. – № 3. – С. 30–35.
- 3.13. Майбутнє безпекове середовище: 2030. Стратегічне передбачення. 2019.
- 3.14. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – К. : НІСД, 2017. – 496 с.
- 3.15. І. С. Романченко¹, В. Ю. Богданович, І. Ю. Свида. І Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України, Київ. Національна академія державного управління при Президенті України, Київ. Комплексна методика обґрунтування завдань суб’єктам системи забезпечення національної безпеки щодо відвернення або нейтралізації загроз воєнного характеру для держави. 2019.
- 3.16. Обґрунтування концептуальних та організаційно-правових засад розробки паспортів загроз національній безпеці України : навч.-метод. посіб. / авт. кол. : Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, В. А. Мандрагеля та ін. ; за заг. ред. Г. П. Ситника. - К. : НАДУ, 2012. - 52 с.
- 3.17. Технологія аналізу воєнно-політичної обстановки / [В. П. Бочарніков, С. В. Свешніков, Р. І. Тимошенко, В. І. Павленко]. – К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. – 384 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернеті (інтранеті)

- 1.
2. <http://zakon3.rada.gov.ua> - Сторінка законодавство сайту Верховної Ради України
3. <http://nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені Вернадського
4. <http://10.241.24.9/moodle/course/view.php?id=296> – модульне навчальне середовище